

ROEPENDE MANNEN

Eind september. Nog afklickend van mijn zoveelste Zeeuwse duotocht tel ik mijn zegeningen. Samen met mijn zoon Bouke meer dan honderd uur non-stop zeilend in touw geweest. Gouden uren. Discussiërend over de beste strategie en jagend op de doelen en bonuspunten die de organisatoren van de Vereniging voor Watertoerisme Schelde in de zuidwestelijke delta hadden klaargelegd. Machtig mooi die tocht. Alle uren tussen dageraad en avondschemering een warme najaarszon. De rest een halve maan in een prachtige sterrenhemel. De weidse deltawateren bijna helemaal voor onszelf. Wind zoals je hem hebben wilt. Er is iets merkwaardigs aan dit soort prestatietochten. De deelnemers zijn vrijwel uitsluitend mannen en die mannen roepen. Vroeger deden ze dat hoorbaar. Ik deed in 1998 mee aan de 200 Myls Solo op het IJsselmeer en Markermeer en ontdekte toen dat de meeste tochtgenoten eigenlijk helemaal niet 'solo' waren. Op marifoonkanaal 13 riepen ze elkaar voortdurend toe wat hun positie was, hun snelheid, over wat de beste rustplaats was, dat het slim zou zijn – of juist niet – om de eerste dag zo lang mogelijk te maken, of dat je 's avonds maar beter een goede pot kon koken en wat men zoal aan lekkernijen van huis had meegebracht. Het IJsselmeer was vol roepende mannen. In korte tijd was ik helemaal op de hoogte van wie die avond aan de boerenkool zou gaan en wie aan de nasi uit blik en of daar wel of niet een biertje bij zat.

Nu, in het smartphonetijdperk, is het stil op het schip-schipmarifoonkanaal. Maar tijdens de Zeeuwse prestatietocht roepen de mannen elkaar des te intensiever toe via Facebook, als het even kan vergezeld van foto's en filmpjes. En wat lees en zie ik? Eieren met spek in de pan, kant-en-klaar happen boerenkool, blikjes bier en sigaren om te onderstrepen dat het windstil is, kaartjes met posities, spetterend boegwater en, niet te vergeten, de kijk-mij-eens selfies. De vorm is sterk gewijzigd, maar het roepen is onveranderd.

Waarom roepen mannen die een kleine week los zijn van huis en in hun boot de onmetelijke vrijheid

kunnen ervaren van hoge luchten en weids water? Voer voor psychologen. Na de 200 Myls in 1998 was mijn conclusie dat de meeste deelnemers aan die solotocht geen *lone wolves* zijn die genoeg hebben aan zichzelf. Hun roepen zag ik als een sociale functie. Een middel om weliswaar alleen, maar niet eenzaam te zijn. Via de marifoon hielden ze het bondje van 'jongens onder elkaar' vast, dat altijd zo duidelijk aanwezig is bij start en finish. Maar deelnemers aan de Zeeuwse duotocht varen niet solo en toch laten ze elkaar en de rest van de wereld weten hoe het met hen gaat. Is het roepen van nu dan deel van een cultuurschommeling? Van de 'wij'-maatschappij via het 'ik'-tijdperk terug naar een behoefte om te delen? Delen is wel waar het om gaat. Persoonlijke ervaringen collectief maken.

De vorm is sterk
gewijzigd, maar het roepen
is onveranderd

Kennelijk loont dat, anders deden we het niet. Gedeelde ervaringen zouden dan waardevoller zijn dan ervaringen die je voor jezelf houdt. Of andersom, een niet gedeelde ervaring voldoet niet meer. Leuk voor de familieleden en vrienden thuis om jouw tocht te kunnen meebeleven. Leuk voor jou om te weten dat zij het leuk vinden. Je gaat er zelfs rekening mee houden en vooral letten op de dingen waarvan je denkt dat meebelevers aan de wal ze met een 'vind ik leuk' zullen honoreren. Vroeger was je een week weg en kwam je terug met verhalen, in het besef dat wie er niet bij was toch nooit zou begrijpen hoe het écht was. Nu kunnen meebelevers bijna aan boord stappen, een positieve kant van de inzet van sociale media bij prestatietochten en andere intensieve zeilevenementen. Of gaat er door die gerichtheid op dat collectieve toch ook iets verloren van het unieke dat schuilt in de eenvoud van jou in jouw boot, los van alles, op het wijde water onder die hoge lucht? ●

ROB BIJNSDORP is journalist, communicatieadviseur en zwerver op en langs het water. De nieuwste ontwikkelingen in jachtontwerpen en navigatie-elektronica gaan aan hem voorbij. Maar des te meer gaat zijn aandacht uit naar de kwaliteit van het leven aan boord en naar de bijzonderheden van het water waarop we varen.